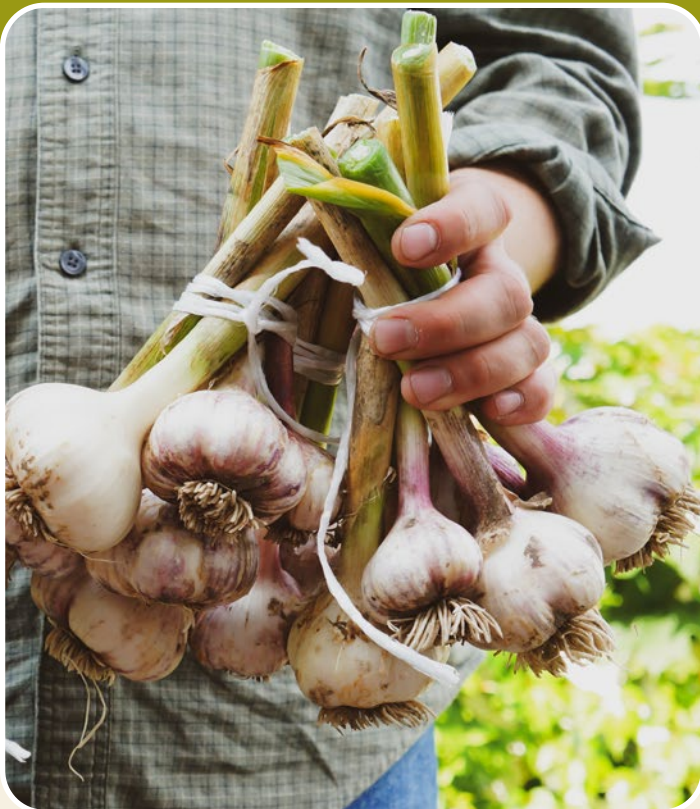


GUÍAS DE CULTIVO



**ECOLÓXICO**



#07

**CULTIVO  
DO ALLO**

TÉCNICAS, ASOCIACIONES  
E CONTROL DE PRAGAS



# Introducción

O allo (*Allium sativum*) é un dos cultivos tradicionais en Galicia, valorado tanto pola súa versatilidade culinaria como polas súas propiedades medicinais. O cultivo ecolóxico do allo promove a produción de alimentos saudables e respectuosos co medio ambiente, reducindo a dependencia de agroquímicos e fomentando a biodiversidade. Este artigo técnico aborda os aspectos clave do cultivo ecolóxico do allo en Galicia, incluíndo o control de pragas e enfermidades, os marcos de plantación, as asociacións beneficiosas con outras hortalizas e as épocas axeitadas para a súa plantación.

## Características do cultivo do allo

### Condições climáticas

O allo é unha planta que se adapta ben ao clima galego, pero hai certas condicións que favorecen o seu desenvolvemento óptimo:

- **Temperatura:** Prefire temperaturas moderadas, cunha temperatura ideal de crecemento entre 12-24°C. As xeadas fortes poden danar os brotes novos, pero as baixas temperaturas do inverno contribúen a unha correcta diferenciación dos bulbos.
- **Humidade:** Require unha humidade do solo adecuada, especialmente durante o crecemento inicial, pero é sensible ao encharcamento.

### Condições climáticas

- **Tipo de solo:** Os solos lixeiros e ben drenados son os máis axeitados para o allo. O encharcamento pode levar á pudrición do bulbo, polo que é esencial un bo drenaxe.
- **pH:** O pH ideal oscila entre 6,0 e 7,0. Os solos moi ácidos ou alcalinos poden afectar negativamente o desenvolvemento do allo.
- **Fertilidade:** Unha boa fertilidade do solo é importante, e pódese mellorar con compost ben descomposto ou esterco, aplicando antes da plantación para proporcionar nutrientes esenciais.

# Épocas de plantación

A época de plantación do allo en Galicia varía segundo a variedade e as condicións climáticas da zona.

## Plantación de outono

- **Variedades:** As variedades de allo máis comúns para a plantación de outono inclúen o allo branco e o allo morado.
- **Época de plantación:** A plantación de outono realízase entre outubro e novembro, antes das primeiras xeadas.
- **Colleita:** A colleita ten lugar a partir de xuño ou xullo do ano seguinte.

## Plantación de primavera

- **Variedades:** As variedades máis axeitadas para a plantación de primavera son aquelas que toleran mellor temperaturas máis altas.
- **Época de plantación:** A plantación de primavera lévase a cabo entre febreiro e marzo.
- **Colleita:** As cebolas están listas para ser recollidas a finais de xullo ou agosto.

## Técnicas de plantación

- **Profundidade:** As cabezas de allo deben ser plantadas a unha profundidade de 2-4 cm, coa punta mirando cara arriba.
- **Espazamento:** É recomendable deixar uns 10-15 cm entre bulbos e 20-30 cm entre fileiras para asegurar unha boa circulación de aire.

# Marcos de plantación

Os marcos de plantación axeitados contribúen ao bo desenvolvemento do allo e á redución de enfermidades.



- **Espazamento entre bulbos:** 10-15 cm entre bulbos individuais para permitir o desenvolvemento adecuado dos bulbos.
- **Espazamento entre fileiras:** 20-30 cm entre fileiras para facilitar a aireación e o acceso durante a mantención.

## Asociacións beneficiosas

O allo pode beneficiarse de asociacións con outras plantas que axudan a mellorar o seu crecemento e a protexelo contra pragas e enfermidades.

- **Cenorias:** As cebolas e as cenorias son compañeiros naturais, xa que se axudan mutuamente a combater pragas. Os compostos sulfurados do allo poden axudar a protexer as cenorias contra a mosca da cenoria.
- **Tomates:** Os tomates e o allo poden mellorar mutuamente a saúde e o rendemento dos cultivos, xa que o allo pode repeler algúns insectos nocivos para os tomates.
- **Leituga:** As leitugas crecen rapidamente e poden ser plantadas entre as fileiras de allo para aproveitar mellor o espazo e axudar a controlar as malas herbas.
- **Espinacas:** A espinaca tamén pode ser unha boa compañeira do allo, axudando a mellorar a estrutura do solo e a manter a humidade.
- **Amigos aromáticos:** As herbas como a camomila e o perexil poden mellorar o sabor do allo e axudar a atraer insectos beneficiosos.

**Evitar:** Cultivos como fabas e chícharos poden inhibir o crecemento do allo, polo que non deben ser plantados preto.

## Control de pragas e enfermidades

O cultivo ecolóxico do allo require métodos naturais e sostibles para controlar as pragas e enfermidades. Aquí detallamos algunhas das pragas e enfermidades máis comúns que afectan o allo e as técnicas ecolóxicas para o seu control.

### Pragas comúns e control ecolóxico

#### Mosca do allo (*Delia antiqua*)

- **Síntomas:** Larvas que penetran nas plantas, provocando o amarelecemento e marchitamento das follas.

## **Trips** (*Thrips tabaci*)

- **Síntomas:** Distorsións e engrosamentos nas raíces e bulbos.
- **Control:** Aplicación de macerados de allo ou ortiga. Os predadores naturais, como as xoa-niñas, poden axudar a manter baixo control as poboacións de trips.

## **Nematodos das raíces** (*Ditylenchus dipsaci*)

- **Síntomas:** Distorsións e engrosamentos nas raíces e bulbos.
- **Control:** Rotación de cultivos e uso de variedades resistentes. Incorporación de materia orgánica e abonos verdes, como mostaza, que teñen efectos nematocidas.

# Enfermidades comúns e control ecolóxico

## **Mildiu** (*Peronospora destructor*)

- **Síntomas:** Manchas amarelas ou marróns nas follas que progresan a manchas máis escuras.
- **Control:** Mantemento de boa circulación de aire entre as plantas. Aplicación de decoccións de cola de cabalo, que axudan a fortalecer as plantas contra enfermidades fúngicas.

## **Podremia branca** (*Sclerotium cepivorum*)

- **Síntomas:** Follas amarelas e bulbos con podremia branca.
- **Control:** Rotación de cultivos e mellora do drenaxe do solo. Uso de fungos beneficiosos como *Trichoderma* para competir con patóxenos.

## **Antracnose** (*Colletotrichum gloeosporioides*)

- **Síntomas:** Máculas negras ou marróns nos bulbos e follas.
- **Control:** Evitar o exceso de humidade e rego por aspersión. Aplicación de extractos de algas para mellorar a resistencia da planta.



# Prácticas de plantación

- **Rotación de cultivos:** Cambiar a localización do cultivo de allo cada ano para evitar a acumulación de patóxenos no solo.
- **Cobertura do solo:** O acolchado con palla ou herba seca axuda a conservar a humidade, controla as malas herbas e mellora a estrutura do solo.
- **Rego:** A rega por goteo é ideal para o allo, xa que proporciona a humidade necesaria sen encharcar o solo, minimizando o risco de enfermidades.
- **Eliminación de restos de cultivos:** Retirar restos de plantas e bulbos afectados despois da colleita para evitar a propagación de pragas e enfermidades.
- **Fertilización:** Uso de compost e outros fertilizantes orgánicos para proporcionar nutrientes esenciais e mellorar a fertilidade do solo.



## Conclusión

O cultivo ecolóxico do allo en Galicia representa unha práctica sostible que ofrece produtos de alta calidade, ao tempo que contribúe á protección do medio ambiente e á promoción da biodiversidade. A través de métodos naturais de control de pragas e enfermidades, marcos de plantación axeitados e asociacións beneficiosas, os agricultores poden lograr unha produción eficiente e respectuosa co medio natural. Estas prácticas non só melloran o rendemento dos cultivos, senón que tamén aseguran a saúde e seguridade alimentaria, favorecendo o desenvolvemento dunha agricultura sostible e resiliente.

# HORTOS URBANOS

DA DEPUTACIÓN DE LUGO

